

Необхідність дотримання вимог МСА, а також запровадження Аудиторською палатою України вимоги стосовно розробки та використання внутрішніх стандартів як основи внутрішнього та зовнішнього професійного контролю якості аудиту за такої ситуації потребує значних витрат з боку аудиторських фірм. При цьому ці витрати неадекватні обсягу доходів від здійснення аудиту. Крім того, більшість аудиторів не має достатнього досвіду методичної роботи й такі роботи виконуються формально, що не сприяє реалізації поставлених завдань. В зв'язку з цим заслуговують на увагу зусилля деяких аудиторських фірм щодо об'єднання фінансових ресурсів для спільного розв'язання проблеми підвищення якості аудиту [2].

На думку авторів, було б доцільним залучення до цього процесу АПУ, що дозволило б створити уніфіковану систему контролю якості аудиту типової аудиторської фірми на основі узгодження основних вимог до неї, до числа яких слід віднести й врахування узагальнених потреб користувачів фінансової звітності. Такий підхід сприятиме:

- упередженню перетворення АПУ у орган виключно зовнішнього нагляду за діяльністю суб'єктів аудиторської діяльності;
- створенню передумов для законодавчого закріплення відповідальності аудиторських фірм перед користувачами аудиту;
- зосередженню уваги аудиторських фірм (аудиторів) на практичному здійсненні контролю якості аудиту.

Література:

1. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року. / Пер. З англ. Мови О. В. Селєзньов, О. Л. Ольховікова, О. В. Гик, Т. Ц. Шарашидзе, Л. Й. Юрківська, С. О. Куліков. – К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС»», 2006. – 1152 с.
2. Гасвська Н. «Рішення про створення Асоціації є своєчасним» // Аудитор України. – 2009. – № 11-12. – С. 58–59.

Николаєнко К. І., Голуб Ю.О.

Харківський національний економічний університет

Шляхи удосконалення аудиту розрахунків з оплати праці

Під час аудиторського процесу окрема увага аудиторами приділяється визначенню рівня аудиторського ризику. Практичне значення цього показника полягає в тому, що він дозволяє регулювати обсяг аудиторської вибірки і глибину дослідження, тобто виступає в ролі чинника, що впливає на планування, тривалість та обсяг аудиту. В умовах загострення конкуренції на вітчизняному ринку аудиторських послуг це відіграє значну роль, оскільки виникає необхідність зменшення вартості аудиторських послуг за рахунок скорочення виконуваних процедур з одночасним дотримання високих вимог щодо їх якості.

Одним з шляхів підвищення ефективності проведення аудиту, на думку автора, є застосування моделювання. Так, запропоновано модель визначення рівня ризику невиявлення, виходячи з оцінки ефективності системи обліку та внутрішнього контролю праці та її оплати на підприємстві (рис.1), рівень ефективності яких визначається за визначеними критеріями, які наведені в табл. 1. І відповідно до того, до якої області потрапить точка перетину оціночних ліній, визначається їх стан і одночасно – плануваний рівень аудиторського ризику, який в подальшому корегується під час здійснення аудиту.

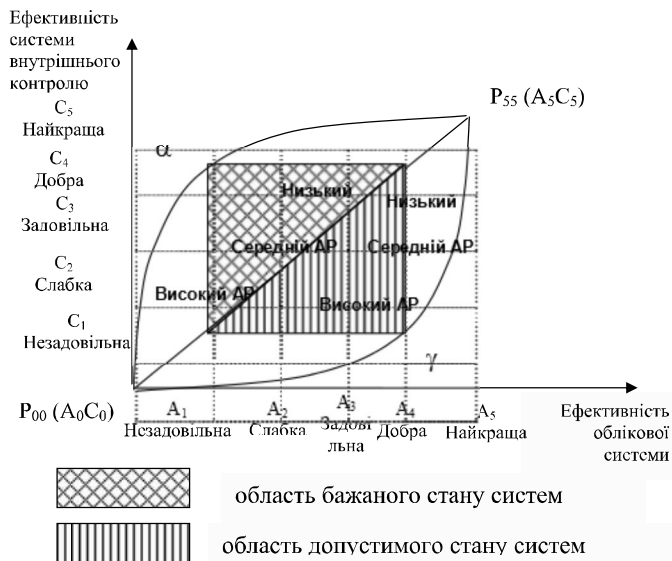

Рисунок 1 - Модель оцінки систем обліку та контролю праці і її оплати

Таблиця 1

Критерії оцінки систем обліку та контролю праці та її оплати

Система внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці		Система обліку розрахунків з оплати праці	
Критерії оцінювання	Оцінка	Критерії оцінювання	Оцінка
1. Наявність кадрової служби	0,3	1. Колективний договір	0,1
2. Наявність в бухгалтерії відокремленої штатної одиниці (підрозділу) з обліку праці	0,2	2. Положення про оплату праці, про преміювання	0,1
3. Наявність посади внутрішнього аудитора з обліку праці	0,2	3. Правила внутрішнього розпорядку	0,1
4. Наявність соціальної комісії або уповноваженої особи із соціального страхування	0,1	4. Посадові інструкції	0,1
5. Періодичний контроль і аналіз головним бухгалтером даних з обліку праці, її оплати	0,1	5. Графік документообігу	0,1
6. Періодичне проходження працівниками з обліку курсів з підвищення кваліфікації	0,05	6. Графік надання відпусток	0,1
7. Періодичне тестування працівників облікового складу на відповідність обіймаємої посади	0,05	7. Кадрова документація (накази, особові картки, трудові книжки тощо)	0,1
		8. Первинна документація	0,1
		9. Зведений облік	0,1
		10. Звітність	0,1

Визначено наступні рівні оцінки ефективності систем обліку і контролю розрахунків з оплати праці: незадовільний (0 - 0,1); слабкий (0,1 – 0,3); задовільний (0,3 - 0,5); добрий (0,5 - 0,8); найкращий (0,8 - 1,0).

Наявність на підприємстві кожного з критеріїв оцінюється певною кількістю балів і ураховується за умови їх відповідності встановленим вимогам, які в сумі й послугують основою для визначення стану системи.

Всі значення облікової системи складають сукупність A_i ($A_1, A_2, \dots, A_n$), всі значення системи внутрішнього контролю формують сукупність C_j ($C_1, C_2, \dots, C_n$). Точка P_0 (A_0C_0) – це стан систем на початку їх створення при заснуванні підприємства, відділу. Вектор $P_{00}P_{55}$ ($A_0C_0; A_5C_5$) є межею ефективності діючих систем, що показує зміну аудиторського ризику при зміні ефективності облікової системи і системи внутрішнього контролю.

Стани P_{0i} (A_0C_i), P_{i0} (A_iC_0), P_{5j} (A_5C_j), P_{i5} (A_iC_5) є малоімовірними. Стани систем P_{0i} та P_{i5} формують область α , а стани систем P_{i0} та P_{5j} – γ . Область допустимою стану систем містить такі значення досліджуваних систем, які найчастіше трапляються на практиці. Значення області бажаного стану характеризують підприємства з високим рівнем управлінської політики, застосуванням комп'ютерних технологій у їх діяльності та іншими чинниками. Але всі стани систем P_{i0} (A_iC_j), які наближаються до $P_{55}(A_5C_5)$, є такими, до яких треба прагнути підприємству, що забезпечить зниження аудиторського ризику.

Таким чином, запропонована модель дозволить оптимізувати проведення аудиту за часом і якісними характеристиками, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності аудитора на сучасному ринку.

Література:

1. Рудницький В.С. Методологія і організація аудиту. – Тернопіль: Економічна думка, 1998. – 196 с.

Новак Н.Г., Атабасєва А.А.

Одеський національний політехнічний університет

Внутрішній аудит та його роль на підприємстві

Аудит – це метод аудиторської діяльності. Аудиторська діяльність – це підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг [1].

Розрізняють внутрішній та зовнішній аудит. Внутрішній аудит – це регламентована внутрішніми документами підприємства сукупність процедур внутрішнього контролю ланок управління і різних аспектів діяльності підприємства, які здійснюються спеціалізованим відділом або окремою посадою з метою допомоги органам управління в ефективному внутрішньому контролі [2].

Внутрішній аудит за масштабами роботи поділяють на загальний і локальний. Загальний аудит проводиться з різних питань підприємства в цілому, а локальний за певними напрямками (облік, технології).

Об'єктом внутрішнього аудиту є вирішення окремих функціональних завдань, розробка та перевірка інформаційних систем підприємства [5].

Об'єктами внутрішнього аудиту є:

- система внутрішнього контролю;
- окремі статті бухгалтерської та оперативної інформації;
- управлінські рішення, їх ефективність;
- проекти управлінських рішень;
- фінансові прогнози;
- ретроспективний та перспективний аналізи;
- інформація про господарську діяльність;
- майно підприємства;
- системи оподаткування;
- системи планування, нормування, матеріального стимулювання;
- внутрішньогосподарський контроль;
- виконавча дисципліна.

Суб'єктами внутрішнього контролю є співробітники, які підкоряються керівництву та є штатними працівниками, а саме :